

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVO – REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVES
VRHOVNI SUD KOSOVA- SUPREM CORT KOSOVO

Generalna skupština Vrhovnog suda Republike Kosovo, shodno nadležnostima propisanim članovima 26 i 27 Zakona o sudovima, dana 11 juna 2020, većinom glasova usvojila je:

UPUTSTVO

u vezi sa pravnom kvalifikacijom i postupanjem u predmetima nasilja u porodici prema Krivičnom zakoniku Republike Kosovo

Stupanjem na snagu novog Krivičnog zakona aprila 2019. godine, članom 248, nasilje u porodici propisano je kao zasebno krivično delo, međutim zbog načina na koji su formulisane odredbe ovog člana, pojavile su se i različite dileme u pogledu pravne kvalifikacije ovog dela.

Dilema se uglavnom odnosi na sledeća pitanja:

- Kako se sankcioniše nasilje u porodici shodno članu 248 Krivičnog zakonika?
- Kako se definiše psihičko i ekonomsko nasilje, kao vid nasilja u porodici, pozivajući se na član 248 Krivičnog zakonika?
- U kojim slučajevima se kvalifikacija vrši na osnovu osnovnog krivičnog dela a u kojima na osnovu člana 248?
- Šta učiniti u slučaju povrede naloga za zaštitu izdatog u skladu sa ZZNP?

Nakon pažljive analize odredaba člana 248. i drugih relevantnih članova kao i nakon konsultacija sa relevantnim akterima, u cilju razjašnjenja istaknutih dilema, Vrhovni sud donosi ovo Uputstvo o pravnoj kvalifikaciji i postupanju u predmetima nasilja u porodici prema Krivičnom zakoniku Republike Kosovo.

- I.** Kao glavno načelo, kvalifikacija krivičnog dela nasilja u porodici u svim onim predmetima u kojima su ispunjeni elementi osnovnog/ih krivičnog/ih dela mora se izvršiti u skladu sa relevantnim članovima i stavovima, bez istovremenog povezivanja sa članom 248. Krivičnog zakonika.
- II.** U svim slučajevima u kojima elementi bilo kojeg drugog osnovnog krivičnog dela nisu ispunjeni, zbog prouzrokovane posledice lakše prirode ili kada nema dokaza o

pričinjenoj posledici, kvalifikacija se vrši shodno odgovarajućem stavu člana 248, u zavisnosti od vrste pričinjenog nasilja.

- III.** U slučaju kršenja naloga za zaštitu, odlučuje se sa dva dispozitiva, uvek pod uslovom da je povreda naloga propraćena i izvršenjem drugog, povezanog krivičnog dela.

OBRAZLOŽENJE

Da bi se povećala efikasnost u postupanju u predmetima nasilja u porodici i izrekle što adekvatnije sankcije počiniocima ovih dela, sa ciljem da se ispune standardi adekvatne zaštite žrtava porodičnog nasilja, u skladu sa Istambulskom konvencijom, zakonodavac je odredbom člana 248. Krivičnog zakonika predvideo nasilje u porodici (u sva četiri oblika pojavljivanja) kao zasebno krivično delo. Međutim, isti član je stvorio i nejasnoće o tome kako treba protumačiti odredbe ovog člana pojedinačno i koji je najefikasniji način za postupanje u predmetima ove prirode.

S obzirom na brojne zahteve koje su sudije i drugi praktičari istakli u pogledu adekvatne kvalifikacije u slučaju krivičnih dela počinjenih nad članovima porodice ili u porodičnoj vezi, Vrhovni sud je analizirao relevantan pravni okvir sa ciljem da uskladi stavove i prakse širom Republike Kosovo. Isto je učinjeno kako bi se razjasnilo kakav bi bio pristup kada se radi o ovim krivičnim delima, u zavisnosti od specifičnosti konkretnog predmeta. Za više pojedinosti, u nastavku ćemo predstaviti relevantne članove Krivičnog zakonika koji se odnose na nasilje u porodici, kako bismo dodatno pojasnili njihovu međusobnu povezanost.

I. Analiza člana 248.- Prvobitno, posebna dilema u vezi sa članom 248 pojavljuje se u stavovima 1 i 3 ovog člana, u kojima se može primetiti dupliranje stavova, ali uz suštinsku razliku, kada govorimo o vidovima nasilja u porodici i svrsi izvršenja krivičnog dela. Shodno tome, u skladu sa stavom 1 izvršeno nasilje se pojavljuje u svoja 3 oblika kao što su fizičko psihičko ili ekonomsko nasilje ili zlostavljanje, a u stavu 3 ovog istog člana, dodat je i četvrti vid nasilja odnosno seksualno.

Još jedna zabuna između stavova 1. i 3. odnosi se na činjenicu da iako stav 1. naglašava da je nasilje počinjeno „sa ciljem“ *„...ugrožavanja dostojanstva drugog lica unutar porodice...“* stav 3 uopšte ne pominje cilj izvršenja ovog krivičnog dela. Na prvi pogled, čini se da stav 1 sadrži elemente težeg krivičnog dela od onog iz stava 3, upravo zato što daje naznaku da je počinitelj potencijalno takva dela izvršavao u kontinuitetu nad žrtvom, da bi postigao svrhu ugrožavanja dostojanstva žrtve, dok stav 3 takođe može podrazumevati trenutnu radnju, bez karakteristike vršenja kontinuiranog nasilja ili pritiska, koja bi ispunjavala elemenat ugrožavanja dostojanstva. Međutim, ako je analiziramo u smislu sankcionisanja, apsurdno je da je za stav 1 kao i za stav 3 ovog člana predviđena ista sankcija.

Stav 2 istog člana ne čini ništa više do da ponovo navodi ono što je već predviđeno članom 70 Krivičnog zakonika, stav 2.14, koji navodi da će se smatrati kao otežavajuća okolnost *„ako je krivično delo izvršeno unutar porodične veze“*. Time je praktično ovakav stav u članu 248.

nepotreban i ne igra neku posebnu ulogu osim što podseća na obavezu iz stava 2.14 člana 70. S obzirom da je jedan od glavnih principa odmeravanja kazne to da nije dozvoljeno duplirati elemente krivičnog dela otežavajućim ili olakšavajućim okolnostima, po svemu sudeći ovaj stav uopšte nije relevantan sa stanovišta teme ovog Uputstva, imajući u vidu da porodična veza predstavlja glavni uslov koji treba uzeti u obzir da bi se jedno delo smatralo nasiljem u porodici.

Ako analiziramo stav 3.2, isti se u vezi sa definicijom četiri oblika nasilja poziva na Zakon br. 03 / L-182 o zaštiti od nasilja u porodici (u daljem tekstu ZZNP). Kada pogledamo ZZNP, ovi oblici porodičnog nasilja samo su nabrojani na jednoj sveobuhvatnoj listi, ali nisu taksativno definisani.¹ Ovo nužno upućuje na potrebu da pružimo osnovnu analizu nekih oblika nasilja predviđenih Krivičnim zakonikom, dok se ovo pitanje konačno ne reši potencijalnim izmenama i dopunama ZZNP-a.

II. Utvrđivanje psihičkog i ekonomskog nasilja.- Usvajanjem novog Zakonika, odmah su nastupile dileme o tome kako se konkretno može utvrditi psihičko i ekonomsko nasilje? Analiza koja sledi u nastavku je data samo sa ciljem da pomogne u proceni elemenata koji mogu predstavljati psihičko ili ekonomsko nasilje, kako u smislu ispunjenosti elemenata osnovnog dela tako i u smislu člana 248. Da bi se dokazalo psihičko ili ekonomsko nasilje, treba proceniti ponašanje i postupke počinioca i metodologiju vršenja stalne kontrole od strane počinioca, koji dovode do različitih vidova psihičkog i ekonomskog nasilja nad žrtvom.

a.) Psihičko nasilje može uključivati stalnu kontrolu, verbalno zlostavljanje, izolaciju, ponižavanje ili emocionalno zlostavljanje putem psovki, uvreda, ucene, zastrašivanja, praćenja i neprestanog nadgledanja, ponižavajućeg postupanja, zastrašivanja ili sličnih vidova kontrole ili držanja pod stalnim emotivnim pritiskom, koje žrtvi ulivaju razuman strah da će nad njom ili osobama u porodičnoj vezi biti izvršeno nasilje.

Sve ovo u većini slučajeva čine elemente koji se nalaze u jednom ili drugom krivičnom delu predviđenom Krivičnim zakonikom i ostaje da se i u slučaju kvalifikacije krivičnog dela i odlučivanja o ovim predmetima konstatuje da li su elementi posebnog krivičnog dela ispunjeni ili ovaj vid nasilja treba kvalifikovati shodno članu 248 Krivičnog zakonika.

b.) Ekonomsko nasilje podrazumeva uskraćivanje pristupa ili kontrolu osnovnih resursa ograničavanjem sredstava potrebnih za život, uskraćivanjem pristupa zdravstvenim uslugama, obrazovanju ili zaposlenju, oštećenjem imovine ili drugim vidovima pritiska kako bi se osoba zadržala u zavisnoj ekonomskoj poziciji. Ekonomsko nasilje može doći do izražaja kao jedinstveni oblik pritiska ili može biti kombinovano sa drugim vidovima zlostavljanja ili nasilja, a posebno u kombinaciji sa psihičkim nasiljem.

Na primer, primećujemo takav element u krivičnom delu silovanja iz člana 227, gde u stavu 4.10.1 imamo mešavinu elementa ekonomskog zlostavljanja žrtve “...zloupotrebom

¹ Iako u načelu Zakon o zaštiti od nasilja u porodici ima za cilj da se pozabavi postupcima za izdavanje naloga za građansku zaštitu, upravo zbog upućivanja na član 248. ovog zakona, 2019. godine pokrenuta je parlamentarna inicijativa za izmenu ZZNP-a. Planirano je da izmenjeni zakon pruži odvojene definicije za svaki oblik nasilja u porodici predviđen Krivičnim zakonikom. Nacrt nije dovršen i očekuje se da u međuvremenu prođe kroz neophodne postupke usvajanja.

njegove ili njene kontrole nad finansijskim, porodičnim, socijalnim, zdravstvenim, radnim, obrazovnim, verskim ili drugim okolnostima takve osobe ili treće osobe” izvršenjem seksualnog nasilja.

Kao što se može videti iz elaborata ova dva oblika nasilja, svi elementi se odnose na postupke počinioca koji su na kraju dali svoj efekat u smislu ekonomskog ili psihičkog blagostanja žrtve. Stoga, da bi se dokazalo psihičko ili ekonomsko nasilje, treba proceniti ponašanje i postupke počinioca i metodologiju vršenja kontinuirane kontrole od strane počinioca, a ne samo efekat koji su ta dela mogla imati na žrtvu. Efekat je posledica radnji koje čine psihičko i ekonomsko nasilje, koje dovode do različitih vidova psihičkog i ekonomskog nasilja nad žrtvom.

Gorenavedena analiza poslužiće da se shvate elementi jednog vida nasilja naspram drugog. Ako se smatra da je angažovanje veštaka neophodno, pitanje koje se postavlja na primer u svrhu konstatovanja psihičkog nasilja trebalo bi da bude sledeće:

Da li su radnje počinioca takve da mogu imati psihički uticaj na žrtvu, a ne samo da li žrtva ima psihološki poremećaj pošto se u konkretnom slučaju ne bavimo procenom stepena odgovornosti ili stepena pričinjene štete, za potrebe utvrđivanja odštete.

Predlaže se da se veštačenje odredi uglavnom u predmetima u kojima postoji potreba da se pozove da svedoči veštak koji bi dokumentovanim naučnim aspektima mogao da objasni uticaj koji trauma doživljena kao posledica porodičnog nasilja može imati na mozak žrtve i reakciju žrtve nakon traumatičnog događaja, posebno tokom kontakata sa nizom institucionalnih aktera.

III. Druge definicije od značaja u Krivičnom zakoniku relevantne za nasilje u porodici

Pozitivna promena u novom Krivičnom zakoniku primetna je u članu 113. stav 25. u obliku klasifikacije „porodične veze“. Jasno je da je data skoro identična definicija onoj iz Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, ali se vrši podela porodične veze iz stava 25.1 koja uključuje odnos između dve osobe ili para, dok se u stavu 25.2 porodični odnosi grupišu kada radi se o ostalim članovima šire porodice.

Druga definicija od značaja za predmete porodičnog nasilja je definicija data u članu 113, stav. 26 „Član porodice - roditelj, roditelj usvojlac, dete, usvojeno dete, brat ili sestra, suprug ili supruga, krvni srodnik koji živi u istom domaćinstvu, ili lice sa kojim izvršilac živi u vanbračnoj zajednici.” Ova definicija u poređenju sa gorenavedenom definicijom porodične veze predstavlja uži krug.

Još jedna važna definicija koja je pretrpela korenite promene Zakonikom iz 2019. godine je definicija ranjive žrtve predviđena članom 113. stav 39 koji glasi: „*Ranjiva žrtva - žrtva krivičnog dela koja je dete, lice sa fizičkim ili mentalnim hendikepom, lice sa umanjenim sposobnostima, trudnica, starija osoba ili osoba čiji odnos ili zavisnost od učionica ih čini posebno ranjivim stalnoj viktimizaciji, uznemiravanju ili odmazdi.*” Dakle, ako analiziramo

drugi deo ove definicije, nalazimo da su upravo ti elementi karakteristike koje su najviše izražene u predmetima porodičnog nasilja. Razlog za to je što se ovom definicijom daju svi oni elementi koji oslikavaju ciklus „*Moći i kontrole*”² kao karakteristiku nasilja u porodici.

Da bismo izvršili analizu člana i stava prema kome treba kvalifikovati krivično delo kada je počinjeno u porodičnoj vezi, važno je da se uvek razjasni sledeće:

- Vrsta krivičnog dela;
- Konstatovanje postojanja veze između počinioca i žrtve.
- Pčinjena posledica krivičnog dela;

Kada je u pitanju vrsta krivičnog dela i odnos između počinioca i žrtve, primarno je sagledati da li relevantni član predviđa posebno porodičnu vezu kao okolnost koja utiče na određivanje teže kazne?

Neki od članova ne predviđaju porodičnu vezu ili člana porodice, već se pozivaju na ranjivu žrtvu. U nastavku ćemo navesti neke od najrelevantnijih članova Krivičnog zakonika u kojima se mogu naći najčešći oblici izražavanja nasilja u porodici i kako su propisani zasebnim članovima Krivičnog zakonika:

a.) Članovi Krivičnog zakonika koji predviđaju izvršenje krivičnog dela nad ranjivom žrtvom:

1. Član 180 stav 3 - Sakaćenje ženskog polnog organa;
2. Član 181 stav 4 – Pretnja;
3. Član 184 stav 3 – Napad;
4. Član 185 stav 3 - Laka telesna povreda;
5. Član 186 stav 4 - Teška telesna povreda;
6. Član 192 stav 2.4 – Prinuda;
7. Član 193 stav 2.1 - Protivpravno lišavanje slobode;

U svim gore navedenim članovima nema pozivanja na člana porodice već na ranjivu žrtvu. To znači da se nužno mora ispuniti uslov veze ili zavisnosti žrtve od počinioca i upravo ovaj odnos ili zavisnost čine tu osobu „... *posebno ranjivom na ponovljenu viktimizaciju, ponovljeno zastrašivanje ili ponovljenu odmazdu*”. Prema tome, pored elemenata predviđenih za konkretno krivično delo, treba analizirati i element zavisnosti od počinioca? Ako ovaj element nedostaje, onda se ne pristupa odmah upućivanju na stav koji se odnosi na ranjivu žrtvu, jer je postojanje zavisnosti ključni element u određivanju stava na koji se treba pozvati. .

U slučajevima kada se žrtva ne može smatrati ranjivom žrtvom shodno gorenavedenom principu, ostaje da pri izricanju kazne, sud, na zahtev tužioca, uzme u obzir otežavajuću okolnost iz člana 70. stav 2. 14.

² “Power and Control wheel”, osmišljen u sklopu projekta Domestic Abuse Intervention Project, SAD. Ciklus moći i kontrole oslikava oblike nasilja i zlostavljanja u slučajevima nasilja u porodici, uz kratak opis onoga što svaki od tih oblika uključuje.

Primer: Ako počinitelj usled svađe o imovinskom pitanju nanese lakše povrede žrtvi, koji je istovremeno njegov brat sa kojim živi u zajedničkoj kući, ali nisu u odnosu zavisnosti i nisu prijavljeni nikakvi pređašnji incidentni, onda bi se u konkretnom predmetu prekršaj kvalifikovao na osnovu člana 185, stav 1 ili 2, zavisno od načina na koji je delo izvršeno, a ne na osnovu stava 3 koji se odnosi na ranjivu žrtvu.

b.) Članovi Krivičnog zakonika koji predviđaju izvršenje krivičnog dela nad osobom sa kojom je počinitelj u porodičnoj vezi ili članom porodice:

1. Član 163 stav 3- Ropstvo, uslovi slični ropstvu i prisilan rad;
2. Član 173 stav 1.3 – Teško ubistvo.
3. Član 182 stav 2 – Uznemiravanje (uključuje i upućivanje na bivšeg ili aktuelnog člana porodice);
4. Član 227 stav 4.9 – Silovanje;
5. Član 229 stav 3.9- Seksualni napad
6. Član 230 stav 3.9 - Degradacija seksualnog integriteta iz člana 230

Za razliku od gore navedenih članova, u ovim članovima je situacija mnogo jasnija kada postojanje porodične veze između počinioca i žrtve automatski čini delo kvalifikovanim.

Važno je posebno istaći član 227 (silovanje) gde je novim Zakonikom dodata porodična veza, imajući u vidu da ranije nije taksativno propisana, a koja se na međunarodno poznatom jeziku naziva „silovanje u braku“, za koje se automatski povećava visina kazne. Ista je situacija i sa druga dva člana koja propisuju dela protiv seksualnog integriteta.

c.) Ostali relevantni članovi koji se upućuju na člana porodice

Član 183 stavovi 1 i 3 - Seksualno uznemiravanje (osoba na neki drugi način ima autoritet nad tom osobom ili postoji stanje zavisnosti);

Ako se analizira član o seksualnom uznemiravanju, iako se ne odnosi direktno na ranjivu žrtvu ili postojanje porodične veze, u sva tri stava 1, 2 i 3 možemo pronaći elemente koji zadovoljavaju zahtev zavisnosti i svrhe krivičnog dela:

Stav 1 „... lice koje je ranjivo zbog ... zavisnosti...”

Stav 2 „... koje ima za cilj ili predstavlja povredu dostojanstva lica, a koje izaziva strah ili stvara neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.”

Stav 3 „...počinitelj... koje je na drugi način odgovorno za to lice ...”.

Gorenavedeni elementi u kombinaciji sa otežavajućom okolnošću postojanja porodične veze u skladu sa članom 70. stav 2. 14 dovode do odmeravanja težine krivičnog dela i, posledično, do teže sankcije po počinioca.

Kao što se može videti iz gorenavedene analize, kvalifikacija krivičnog dela počinjenog u porodičnoj vezi, protiv člana porodice ili ranjive žrtve, u načelu treba da bude izvršena na osnovu osnovnog ili osnovnih krivičnih dela (ako je izvršeno više krivičnih dela), a ne na osnovu člana 248, ako su ispunjeni svi elementi tog dela. Ovo je u skladu sa duhom Krivičnog zakonika koji, kao što je prethodno navedeno, svaki slučaju kada je određeno krivično delo počinjeno u porodičnoj vezi, sankcioniše strože od drugih oblika iz istog člana ili u vezi sa članom 248 (Nasilje u porodici).

IV. Predmeti u kojima se može postupati shodno članu 248

Na osnovu gorenavedene analize koja pokazuje da je delo kvalifikovano, po osnovu porodične veze, raštrkano širom Zakonika, posledično dolazimo do zaključka da je zakonodavac nameravao da član 248 posluži više kao referenca i kvalifikacija ovih oblika nasilja u porodici, nego za sva dela počinjena u porodičnoj vezi, sankcionisana članom 248. Razlog za to je što bismo u protivnom postupili suprotno međunarodno priznatim načelima da se takva dela moraju strože kažnjavati. Stoga zaključujemo da je svrha člana 248. da obuhvati blaže oblike porodičnog nasilja. U svakom predmetu u kome nisu ispunjeni elementi bilo kog od osnovnih krivičnih dela, na primer zbog stepena izvršenog nasilja ili nedostatka dokaza o tom elementu, kvalifikacija dela se vrši u skladu sa članom 248. Ilustracije radi, u nastavku predstavljamo hipotetičku situaciju iz člana 248:

Zbog nesporazuma, počinitelj je udario žrtvu, njegovog brata u glavu. Žrtva prijavljuje slučaj policiji, ali nije lečen ni od jednog lekara usled zadobijenog udarca, te shodno tome nema nikakav izveštaj lekara.

U nedostatku lekarskog izveštaja i konstatovanja zadobijenih povreda, okrivljeni će biti gonjen za krivično delo, nasilje u porodici iz člana 248 KZRK-a. Sa druge strane, stavovi 1 ili 3 su ispunjeni u zavisnosti od toga da li je udarac zadat **sa ciljem ugrožavanja njegovog dostojanstva**.

Još jedan slučaj za dve mogućnosti kvalifikacije nadjemo kod krivičnih dela protiv imovine, tačnije uzećemo za primer član 321 (Uništenje ili oštećenje imovine).

Stav 1. ovog člana odražava neke elemente ekonomskog nasilja pojašnjene u tački II.b. ovog Vodiča. Ovim stavom se sankcioniše **raspolaganje, omogućavanje ili zloupotreba imovine druge osobe**, a propisana sankcija je novčana kazna ili zatvor do 1 godine. Iako član 248. takođe sankcioniše ekonomsko nasilje kao jedan od oblika u kojem se može ponuditi nasilje u porodici, u skladu sa gore razradenim principom, kvalifikacija u slučaju kad je krivično delo učinjeno prema člana porodice, bice prema osnovnog dela (Član 321. u ovom slučaju) uvek kada se predstavlja kao izolovano krivično delo. U međuvremenu, važno je ustaknuti da kada je krivično delo učinjeno sa ciljem sa ciljem ugrožavanja njegovog dostojanstva, kao pritisak, ekonomsko i psihološko nasilje nad žrtvom, onda se kvalifikacija radi prema članu 248 KZ.

V. Povreda naloga za zaštitu

Još jedna dilema bilo je pitanje kako postupiti u slučajevima kada postoji povreda naloga za zaštitu koji je sud izdao u skladu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici? U takvim slučajevima mora se izvršiti i procena da li je povreda naloga za zaštitu izvršena počinjenjem novog krivičnog dela, što se i dešava u većini slučajeva.

a.) Budući da nalog za zaštitu u svojoj sadržini uglavnom zabranjuje počiniocu da poćini određeno delo, nužno je pretpostaviti da ćemo u ovom slučaju imati dva izvršena dela: kršenje naloga za zaštitu shodno ćlanu 393 (nepoštovanje suda) i drugo krivićno delo koje je dovelo do kršenja tog naloga, na primer, uznemiravanje, pretnja, nanošenje telesnih povreda itd. Da bismo pojasnili ovu situaciju, daćemo primer u kome je sud jednoj osobi izrekao nalog za zaštitu na osnovu ćlana 6 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici³ sa ciljem da zaustavi vršenje daljeg nasilja nad ųrtvom.

Kada poćinilac, protiv koga je izdat takav nalog, ponovi nasilje nad ųrtvom, npr. vršenjem fizićkog nasilja i nanošenjem lakših telesnih povreda, u tom slučaju poćinioca treba teretiti za dva krivićna dela:

- Nepoštovanje suda iz ćlana 393;
- Lake telesne povrede iz ćlana 185;

b.) U drugom slučaju, u kome je pored povrede naloga za zaštitu kao što je gore opisano, poćinilac izvršio nasilje nad ųrtvom, ali kao što je gore opisano u taćki IV, nije ispunjen nijedan od elemenata osnovnog dela (lakše telesne povrede) ili nema izveštaja o zadobijenim povredama, poćinilac se mođe teretiti za dva dela:

- Nepoštovanje suda iz ćlana 393;
- Nasilje u porodici iz ćlana 248.

c.) Konaćno, u slučajevima kada je ućinilac prekršio samo nalog za zaštitu, poćinilac se mođe teretiti samo za nepoštovanje suda iz ćlana 393.

Ovo Uputstvo poslućiće za efikasnije postupanje u krivićnim delima poćinjenim u porodićnoj vezi i onima koji se odnose na nasilje u porodici, kao i za unifikovanje sudske prakse u vezi sa kvalifikacijom krivićnog dela nasilja u porodici, imajući u vidu formulisanje ovog dela u KZ.

³ Zakon br. 03/1-182 o zaštiti od nasilja u porodici, ćlan 6 (Mera zaštite radi zaustavljanja uznemiravanja lica izloženih nasilju), Sluđbeni list Republike Kosovo br. 76, Priština, 10. avgust 2010.